

Právní aspekty mateřství

*Akreditace Ministerstva vnitra České republiky
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí*

Parametry kurzu

Místo Triniti Office Center, Trnitá 491/3, Brno

Lektor JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

Cena 1 990 Kč (osvobozeno od DPH)

Termín 28. ledna 2020, 9.00 - 15.00

Cíle kurzu

Právní úprava mateřství v České republice je poměrně kusá, resp. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, se jí explicitně zabývá pouze v ustanovení § 775 a § 804. **Právní a zejména sociální rozměr mateřství je podstatně širší**, avšak bez odezvy na úrovni soukromoprávní úpravy. Tento nedostatek logicky působí **aplikační a interpretační obtíže v problematických situacích**, zejména oblasti surrogačního, neboli **náhradního mateřství, utajených porodů, baby-boxů, domácích porodů, asistované reprodukce** a v neposlední řadě výkonu rodičovské odpovědnosti neznámým rodičem. Kurz se proto zaměří na všechny doprovodné aspekty právní úpravy mateřství, které explicitně nevyplynou ze zákona, avšak představují sociálně významnou oblast a oblast každodenního zájmu pozornosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí, resp. civilních soudů. Dalším cílem kurzu je uvědomění si zcela nedostatečného soukromoprávního řešení problematiky mateřství, definice základních aspektů mateřství a problémů s mateřstvím spojených, zejména náhradního mateřství, asistované reprodukce, domácího porodu, porodu s utajením totožnosti, baby-boxů a výkonu rodičovské odpovědnosti, pochopení základních vazeb mezi obecným předpisem soukromého práva, tedy občanským zákoníkem, a dalšími právními předpisy, zejména zákonem o zdravotních službách a zákonem o specifických zdravotních službách, pochopení rozdělení kompetencí orgánů veřejné správy a civilních soudů, možnost poskytnutí základního poradenství těhotným ženám a matkám v nouzi.

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **david@kolumbuspm.cz**.

Cíle kurzu

- **Úvod do problematiky**
  - o Právní poměr mezi rodiči a dětmi, koncepční odlišnosti konstrukce právního poměru mezi matkou a dítětem a otcem a dítětem
  - o Domněnka, že matka je vždy jistá
  - o Právní úprava mateřství v § 775 a 804 občanského zákoníku

- **Určování a popírání mateřství**
  - Prokázání skutečnosti, že matka porodila dítě
  - Lékařské zprávy a jiné důkazní prostředky. Genetické testování
  - Zápis matky v případě domácího porodu
  - Řízení o určení nebo popření mateřství - legitimace k podání návrhu, účastenství v řízení, práva a povinnosti účastníků, vysvětlení odlišností řízení ve věcech otcovství
- **Náhradní mateřství**
  - Předpoklad náhradního mateřství v § 804 občanského zákoníku vs. kogentní povaha § 775 občanského zákoníku
  - Legální řešení náhradního mateřství. Neplatnost a nevynutitelnost dohod
  - Asistovaná reprodukce může objednatel a ženy nositelky
  - Analýza paragrafovaného znění návrhu zákona upravujícího náhradní mateřství
  - Komparace se zahraničím
- **Porod s utajením totožnosti**
  - Zákon o zdravotních službách a povolení porodit s utajením totožnosti
  - Předpoklady na straně ženy rodičky
  - Soukromoprávní aspekty utajeného porodu, zejména pokud vznikl statusový poměr mezi matkou a dítětem, kdy je ovšem matka neznámá
  - Veřejný poručník
  - Osud neveřejné zdravotnické dokumentace o matce
  - Možnost rozpečetění obálky se souhlasem soudu
  - Právo dítěte znát svůj původ
- **Baby-box v absentující právní úpravě**
  - Poukaz na ignorování baby-boxů českou právní úpravou
  - Soukromoprávní dopady umístění dítěte do baby-boxu
  - Matka jako nositelka rodičovské odpovědnosti po odložení dítěte
- **Domácí porody**
  - Ústavní rozměr práva na domácí porod
  - Přísnost zákonné úpravy na činnost porodních asistentek
  - Právo ženy zvolit si místo porodu vs. právo nenarozeného dítěte narodit se pod odpovídajícím zdravotnickým dohledem
  - Detailní analýza rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Dubská a Krejzová proti České republice
- **Rozbor judikatury**
- **Diskuse**

Lektor kurzu

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo